

חג היוכל

שר מחיה=שפתנו בארצנו.

דבריהם החמים של האדונים ברזלי וקרניאל
ב"האור" אדות הניגת יוכל שנים למיום הולדת
מר אליעזר בן-יהודה, נתנו את פרים. משכילי
ירושלם מתכוננים לחג את החג הזה, שהוא גם
חג העברית בא"י, בפאר והדר כראוי לאיש שהקדיש
את חייו להפרחת העברית בארץ העברים.
לע"ע נוסדה ועדה מסדרת להכין את תכנית
החג, ובה לוקחים חלק, כפי הנשמע, האדון ליבונטין
מנהל האנגלו-בנק, הד"ר רופין, הד"ר מזיטה, האדון
ברזלי והסופר הצעיר מר י' קרניאל.
האדונים הנכבדים האלה ראויים לתהלה מאת
כל חובב שפתו על יזמתם זו כי תהיינה דעותינו

ויוסיף לו חיל ואמץ להתם את חבורו הענקי שב
הוא עובד זה יותר מחמש ועשרים שנה.

לפי דעתי צריכים כל חובבי שפתנו לנדב
כדי הוצאות כך אחד מהמלון הגדול שיקרא עי
שם חובבי התן=היובל. מלבד זה תוסד ועד
מיוחד שתוציא לאור על ניר יפה ובהדפס
נהדרה את כתביו הנבחרים של מר אליעזר בן
יהודה בחוברת מיוחדת ותנישנה לו ביום החג
שיוקבע באחד בימי חול המועד הפסח.

ביום הזה יתאספו כל ידידי התן=היובל
ויערכו לכבודו משתה שבו ישאו נאומים על ערך
החג ופעולות התן=היום.

ע"י הדבר הזה, יתנחם מר בן-יהודה כי גם
אנו הארצי-ישראלים יודעים להכיר ולהוקיר את
עבודתו הכבירה והפוריה לתחית שפתנו, ארצנו
ועמנו, וינעימו לו את שנותיו האחרונים למען
יוסיף עוד חיל ואמץ להעשיר את ספרותנו העניה
ובפרט לבצע את חבורו הענקי הגדול "מלון הלשון
העברית הישנה והחדשה" שיהיה מצבת הזכרון היותר
נפלאה שנוכל להקים לעובדנו-החרוץ הזה.

החרות מקבלת עליה להוציא לאור בחג הפסח
גליון מיוחד גדול שבו יבוא, מלבד תמונתו
ותולדותיו של מר אליעזר בן-יהודה, גם מאמרים
מטובי הסופרים העברים המוקירים ומוקירים את
ערכו של התן=היובל הזה. והיא פונה בזה לכל
הסופרים העברים בארץ ובחו"ל להמציא לה עוד
ערב חג הפסח ה"ע, מאמרים לכבוד התן=היום,
שתפרסמם ותנישם להתן=היובל בתור שי מאת
חבריו ורעיו הסופרים העברים.

היענו סופרינו על קול הקריאה הזאת, וימציאו
לני במוקדם האפשרי את החמר הנצרך, ויראו
הפעם כי עוד לא תם הרגש מלכנו וכי גם אנו
היהודים, יודעים להוקיר ולהעריך את ערך עובדינו
החרוצים, או ישאר קולנו כקול קורא במדבר?
עד חג=המצות נראה!

א.א.

והשקפותינו על מר א. בן-יהודה איזו שתהיינה,
נביט עליו ומאיזו השקפה שנחפץ, אך יכול לא
נוכל בשום אופן להכחיש כי עבודתו של מר בן-
יהודה על שדה תחית שפתנו, גדולה וכבירה מאד;
כי אם הנע הניעה השפה העברית לאותה המדרגה
שהיא עומדת עליה כיום, אם ישנם לנו בארץ
ישראל משפחות עבריות, בתי-ספר עברים, עתונים
עברים ועוד, את כל זה אנו חייבים למחבר המלון
הגדול אליעזר בן יהודה. וע"כ לא את חג יובלו
של אליעזר בן-יהודה, אלא את חג מחיה=שפתנו
בארצנו. את חג העובד החרוץ שבמשך שלשים
שנה עבד בלי חרף ולאות, נלחם לעברית, לאור,
לקדמה ולהשכלה, אנו חייבים לחוג.

זכורני, כי לפני שנים אחדות, בהגיע שנת
חצי היובל לעבודתו הספרותית של מר אליעזר
בן-יהודה, רצו אנשי ארץ-ישראל להג את החג
הזה ברב פאר וחדר והאדון קרישכסקי שהיה
אז בירושלם קבל עליו לסדר את זה ויתד אתו
החלטנו להוציא גליון מיוחד של ההשקפה שבו
ישתתפו הסופרים העברים בא"י, לכבוד התן=היום.
וכך היה.

איש איש ממנו מסר מאמר לדפוס מבלי
ידעתו של עורך ההשקפה, והעבודה החלה.
אך עד מהרה נודע הדבר הזה למר אליעזר
בן-יהודה ויפרק את האותיות המסדרות ויניאנו
מלבצע את זממנו, כי רצה לא רצה, כי באותו הגליון
עצמו שהוא עורכו, יצאו לדבר בשבחו, מפני
הטעם הידוע: יהללך זה.

ובאמת צדק מאד בדבר הזה. את החג היו
צריכים להכין בני א"י ולא ההשקפה.

ככה ספו תמו כל החלומות הנעימים על
דבר החג שתושבי ארץ ישראל מדין ועד באר
שבע צריכים היו להכין מאליהם מבלי כל דחיפה
מן החוץ, אך הם נרדמו והגליון לא הופיע.

אך אחדים מצעירי הספרדים שהשפעתו של
מר בן-יהודה עליהם היתה עצומה, התאספו לאספה
ויחליטו להגיש מנחת-זכרון, לו גם דלה, להתן
היובל, ובו ביום נאסף סכום כסף חגון שבו הוכן
אלבום פרחי-ארץ הקדושה, נהדר, מעצי זית מעשה
ידי אמן, מקומות היסטוריים ממראות הארץ, חקוקים
משני עבריו, ובתוכו על קלף לבן ובכתב אשורי
נהדר, כתובה האגרת הזאת:

לכבוד אלופנו הנעלה, ראש מחיי שפתנו החכם
הנודע לתהלה, מורנו היקר מו"ה אליעזר בן-יהודה.
הואל-נא, מורה יקר, לקחת ברכת צעירי ירושלם
הספרדים, מוקירך ומעריצך, ליום מלאת חמש ועשרים
שנה מיום קראת את קריאתך הראשונה להשיב את עמנו
לתהיה. הננו מביעים לך בזה את רגשי תודתנו העמוקה,
בעד עבודתך הפוריה בשדה ספרותנו במשך חמש ועשרים
שנה, ולטובת תחית עמנו בארצנו, כי למן היום אשר
דרכו רגליך על אדמת אבותינו הקדשת את כחותיך
וכשרונותיך המצוינים, את בינתך הרחבה ורצונך החזק,
למטרה הגדולה משאת נפשך: תחית השפה העברית. בכל
רוחך העשוי לבלי חת ובכל לבך המלא אהבה לעמנו,
נלחמת בחשך לאור, בבערות להשכלה. אתה נפחת בקרבנו
רוח עברי, הארת את עינינו בהשכלה אמתית, נשעת
בלבנו אהבה לעמנו ולארצנו אתה שמת את שפתנו
בפינו, השפעתך עלינו גדולה ומרובת-צדדים. על כן נברכך,
מורה יקר, כי כשם שזכית כבר לראות בעיניך, רעיונך
בדבר תחית שפתנו יוצא לפעל, כן תזכה לגמר את
מפעלך הלאמי וחבורך הענקי "מלון הלשון העברית" ושמך
יכתב באותיות זהב בדברי ימי עמנו.

תלמידך מוקירך ומעריצך כערכך הרם, החותמים
בהדרת כבוד וברכת ציון".

נאם אברהם אלמאליח. בן ציון טראגן. יצחק שריזלי.
מאיר דאבילה. חיים אשריקי. משה חי בן נאים. משה נסים.
משה עזריאל. יעקב אלמאליח. משה שריזלי. אהרן טולידו. העלמה
שמהה הבדלה. יוסף לוי. יהושע מנדלזון. יעקב הכהן. דוד הכהן.
יוסף פרחי. יוסף דמשקאי.

ביום הפורים שנת... באה ועדה מיוחדת
בשם הצעירים הספרדים ותניש את המנחה הזאת
למר אליעזר בן-יהודה ובו ביום נוסדה אגרת
"צעירי-ירושלם" שמטרתה היתה תחית השפה והעם,
ובתוצאותיה החלה ההשקפה לצאת פעמים בשבוע.
ההשקפה, כמובן, לא הודיעה כלל ע"ן, העתונות
העברית בחו"ל שתקה גם כן, והאדון בן-יהודה
שב שנית לעבודתו.

עתה, הנה שנת היובל ממשמשת לבוא,
ועלינו לא להסתפק במשלוח "זכרונות" בלבד, אלא
לעשות דבר ממשי שיעורר את התן=היובל בעבודתו